Hukuki Yapılarına Göre İşletme Türleri Nelerdir?

Hukuki yapılarına göre işletme türleri temel olarak ikiye ayrılmaktadır: **şahıs işletmeleri** ve **şirketler**.

- **Şahıs İşletmeleri**: Bir kişinin kendi nam ve hesabına kurup işlettiği ve tüm sorumluluğun kendisine ait olduğu işletmelerdir.
- **Şirketler**: Genellikle iki veya daha çok kişinin emek veya mallarını ortak bir amaca ulaşmak üzere bir sözleşme ile birleştirmeleriyle tanımlanır. Şirketler kendi içinde şu şekilde sınıflandırılır:
    - **Adi Ortaklık**: İki veya daha fazla kişinin müşterek bir amaca ulaşmak için emeklerini ve mallarını birleştirmeyi kabul ettikleri bir sözleşme ile yürütülen ortaklıktır. Adi ortaklığın tüzel kişiliği yoktur.
    - **Ticaret Şirketi**: İki veya daha fazla kişinin bir araya gelerek belirleyecekleri konu veya konular üzerinde iş yapmak için, ülke kanunlarının düzenlediği şekilde kurulan şirketlerdir. Türk Ticaret Kanunu'na göre ticaret şirketleri ikiye ayrılır:
        - **Şahıs Şirketleri**: Ortakların şirket ödevlerine karşı tüm mal varlıkları ile sorumlu oldukları ortaklık türüdür. Şahıs şirketleri şunlardır:
            - **Kolektif Şirketler**: İki veya daha çok gerçek kişi tarafından, bir ticari işletmeyi müşterek ticaret unvanı altında işletmek amacıyla bir akitle kurulan ve şirket alacaklarına karşı ortakların tümünün sorumluluğunun sınırsız ve zincirleme olduğu tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketidir.
            - **Komandit Şirket**: Ticari bir işletmeyi bir ticaret unvanı altında işletmek maksadıyla kurulan ve şirket alacaklarına karşı ortaklardan bir veya birkaçının sorumluluğunun belirli bir sermaye ile sınırlandırılmış olduğu şirkettir. Bu şirketlerde komandite (sorumluluğu sınırsız) ve komanditer (sorumluluğu sınırlı) olmak üzere iki tür ortak bulunur.
        - **Sermaye Şirketleri**: Şahıslardan çok sermaye üzerine kurulmuş ortaklıklardır ve ortakların sorumlulukları koydukları veya taahhüt ettikleri sermaye kadardır. Sermaye şirketleri şunlardır:
            - **Anonim Şirket**: Ticari bir işletmeyi bir ticaret unvanı altında işletmek için bir veya daha fazla pay sahibi tarafından kurulabilen, sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan ve borçlarından dolayı yalnız mal varlığı ile sorumlu tutulan tüzel kişiliği olan şirket türüdür. Anonim şirketler tek başına da kurulabilir.
            - **Limited Şirket**: Bir ya da daha fazla gerçek veya tüzel kişinin belirli bir ekonomik amaçla, bir unvan altında bir sözleşme ile kurdukları, esas sermayesi muayyen, borçlarından dolayı yalnız mal varlığı ile sorumlu ve ortaklarının sorumluluğu sınırlı bulunan tüzel kişiliğe sahip bir ticaret şirketidir. Limited şirketler de tek başına kurulabilir.
            - **Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirket**: Sermayesi anonim şirket gibi paylara bölünmüş olup, ortaklarından bir veya daha fazlası

kolektif şirketlerde olduğu gibi sınırsız, diğerleri ise anonim şirket ortağı gibi koydukları sermaye ile sınırlı sorumludur. Bu şirkette de komandite ve komanditer ortaklar bulunur.

- **Kooperatif**: En az yedi kişi tarafından bir amacı gerçekleştirmek üzere kurulan ortaklıklardır.

İşletmelerin hukuki yapılarına göre ayrımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Ana Başlık	Alt Başlık	Tür	Açıklama
Şahıs İşletmeleri	–	Şahıs İşletmesi	Bir kişinin kendi adına ve hesabına işlettiği, sorumluluğun tamamen kişiye ait olduğu işletmelerdir.
Şirketler	**Adi Ortaklık**	Adi Ortaklık	İki veya daha fazla kişinin emek ve mallarını ortak bir amaç için sözleşmeyle birleştirdikleri ortaklık türüdür. Tüzel kişiliği yoktur.
Şirketler	**Ticaret Şirketleri**	**Şahıs Şirketleri**	Ortakların tüm malvarlıklarıyla şirket borçlarından sorumlu olduğu şirket türleridir.
		Kolektif Şirket	İki veya daha çok gerçek kişinin ortak ticaret unvanı altında işletmek amacıyla kurduğu, ortakların tümünün sınırsız sorumlu olduğu şirkettir.
		Komandit Şirket	Bir veya birkaç ortağın sorumluluğu sınırsız (komandite), diğer ortakların sorumluluğu ise koydukları sermayeyle sınırlı (komanditer) şirkettir.
	Sermaye Şirketleri	Anonim Şirket	Sermayesi belirli paylara bölünmüş, borçlardan yalnızca şirket malvarlığı ile sorumlu olan, tek veya daha fazla pay sahibiyle kurulabilen şirkettir.
		Limited Şirket	Bir veya daha fazla gerçek veya tüzel kişinin belirli bir ekonomik amaçla kurduğu, ortaklarının sorumluluğunun sermaye ile sınırlı olduğu şirkettir.
		Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirket	Sermayesi paylara bölünmüş, bir veya birkaç ortağı sınırsız, diğer ortakları ise sermaye miktarıyla sınırlı sorumlu şirkettir. Komandite ve komanditer ortakları bulunur.
	Kooperatif	Kooperatif	En az yedi kişinin belirli bir amacı gerçekleştirmek üzere kurduğu ortaklık türüdür.

Özetle, hukuki yapılarına göre işletmeler şahıs işletmeleri ve şirketler olarak ana başlıklar altında incelenir. Şirketler ise adi ortaklık, ticaret şirketleri (şahıs ve sermaye şirketleri olarak ayrılır) ve kooperatifler gibi çeşitli türlere sahiptir.